

ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำของสาธารณสุขอำเภอ ในภาคใต้  
Factors Affecting the Leadership of District Health Officers in the South



กมลวรรณ ชีระจินต์  
Kamonwan Cherajin

Order Key... 25818  
BIB Key... 170929

๑  
เลขหมู่ RA521.T5 144  
เลขทะเบียน 2542  
...../...../.....

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน  
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Education Thesis in Community Development Education -

Prince of Songkla University

ชื่อวิทยานิพนธ์      ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำของสาธารณสุขอำเภอ ในภาคใต้  
ผู้เขียน              นางสาวกมลวรรณ ชีระจินต์  
สาขาวิชา            ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน  
ปีการศึกษา          2542

### บทคัดย่อ

การวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำของสาธารณสุขอำเภอ ในภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับภาวะผู้นำของสาธารณสุขอำเภอ ในภาคใต้ (2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยประกอบตัวบุคคล ปัจจัยจิตลักษณะของสาธารณสุขอำเภอกับภาวะผู้นำของสาธารณสุขอำเภอ ในภาคใต้ (3) เพื่อหาสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำของสาธารณสุขอำเภอ ในภาคใต้ จากตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยประกอบตัวบุคคล และปัจจัยจิตลักษณะ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นสาธารณสุขอำเภอ ในภาคใต้ จำนวน 110 คน ซึ่งสุ่มมาจากประชากรจำนวน 151 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของสาธารณสุขอำเภอ ในภาคใต้ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูง
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำของสาธารณสุขอำเภอ ในภาคใต้ ได้แก่ การมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับภาวะผู้นำของสาธารณสุขอำเภอ ในภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับภาวะผู้นำของสาธารณสุขอำเภอ ในภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำของสาธารณสุขอำเภอ ในภาคใต้ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ( $x_5$ ) และการมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง ( $x_4$ ) โดยเป็นปัจจัยทางบวก มีอำนาจการทำนายร้อยละ 47.8 และได้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y' = .623 + .421(x_5) + .274(x_4)$$

จากผลการวิจัยนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรสาธารณสุข ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ควรมีการดำเนินการในด้านต่าง ๆ เช่นการจัดฝึกอบรมหรือจัดสัมมนาเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ การสร้างทัศนคติ และการปฏิบัติที่ถูกต้องในเรื่องการมีคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาและยกระดับจิตใจของผู้บริหารในหน่วยงานสาธารณสุขซึ่งจะส่งผลให้ผู้บริหารในหน่วยงานสาธารณสุข มีภาวะผู้นำในระดับที่สูงขึ้น อันจะนำไปสู่การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นประโยชน์กับประชาชนโดยรวมในการพัฒนางานด้านบริการสุขภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อีกทางหนึ่งด้วย

Thesis Title Factors Affecting the Leadership of District Health Officers in the South  
Author Miss Kamonwan Cherajin  
Major Program Community Development Education  
Academic Year 1999

### Abstract

This research aimed (1) to examine the leadership of District Health Officers in the South ; (2) to study relationships between personal factors and psychological characteristics of District Health Officers and their leadership; and (3) to derive a prediction equation of the District Health Officers in terms of personal factors as well as psychological characteristics. Through a proportional stratified random sampling method, 110 samples out of 151 District Health Officers in the South were drawn for this study. The research instrument was a rating scale questionnaire. For data analysis percentage, arithmetic means, standard deviation, Pearson moment-product coefficient and stepwise regression analysis were employed.

The findings were as follows:

1. The overall and individual aspects of leadership of District Health Officers in the South were at a high level.
2. The factors related to the leadership of the District Health Officers included future determination and self-control, and achievement motives. Such factors were positively related to the leadership of the District Health Officers at a .01 level. In addition, moral reasoning was positively related to the leadership of the District Health Officers at a .05 level of significance.
3. The factors affecting the leadership of District Health Officers-included achievement motives ( $x_3$ ) and future orientation and self-control ( $x_4$ ), all of which were positive ones and with a prediction power of 47.8 percent. A prediction equation of raw scores was schematically depicted, thus:

$$Y = .623 + .421(x_3) + .274(x_4)$$

As implied from this study, all departmental agencies directly involved with personnel development, including Provincial Health Offices, the Ministry of Public Health should provide the concerned staff and personnel with seminars or training workshops to upgrade and uplift work quality and spirits for all District Health Officers to become leading future administrators with high ethics and this in turn will hopefully lead to higher leadership among District Health Officers to efficiently achieve a goal of health care service development as that quality of life of the public and human development can be fruitfully improved.